

ŽIFULÍCI

Neposední trpaslíci z Hrádečku

Kateřina Krobová

bambôok

ŽIFULÍCI

Neposední trpaslíci z Hrádečku

Kateřina Krobová

*Tátovi Andrejovi,
Bartolomějovi a Jeronýmovi*

MILÉ DĚTI!

Ráda bych vám představila Žifulíky z Hrádečku. Jsou to malí neposedové, kteří bydlí v lese u naší chalupy. Starají se o přírodu kolem nás a ve volném čase s velkou oblibou zlobí. Minulé léto jsme s nimi zažili spoustu legrace. Když jsme se vrátili z chalupy domů, začalo se nám po nich stýskat. A tak jsme jim postavili před naším domem malou chaloupku z klacíků a kůry.

Žifulíci za námi začali jezdit na návštěvy!

Jsem si jistá, že když postavíte někde poblíž vašeho domova Žifulíkům také nějaký přírodní domeček, přijedou na návštěvu i k vám. A kdoví, třeba se jednoho dne objeví nějaký úplně nový trpaslík, který se u vás zabydlí, a zažijete spolu svoje vlastní dobrodružství.

Mějte se hezky a pozdravujte Žifulíky!

Kačka

P. S.: Bartoloměj (jistě i Jeroným) vzkazuje, abyste byli hodně spokojení a zdraví.

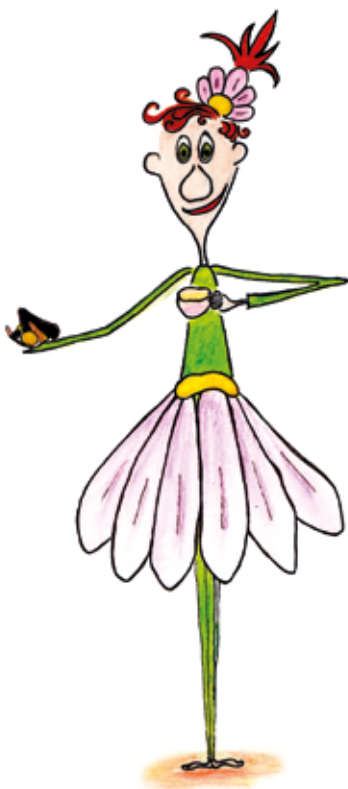
JAK ČÍST TUTO KNIHU

Milá mámo, milý táto, milá babičko, milý dědo, milá teto, milý strejdo, milý tátův kamaráde ze střední, který jsi ho seznámil s mámou, od té doby se s nimi kamarádíš a sem tam jim i uspáváš děti čtením příběhů...

... zkrátka milý kdokoliv, kdo umíš číst. Zde je malý návod na použití této knihy.

Proč je text dvoubarevný? Příběhy vznikaly za pochodu. Během dne. Jako okamžitá reakce na nějaký problém. Nebo když bylo třeba zahnat nudu. Nebo vyšlapat velký kopec. Také jsme si je vyprávěli před spaním. Přizpůsobovala jsem si jejich délku a podrobnost podle potřeby a nálady. Ráda bych tohle umožnila i vám. Přečtete-li jen černý text, přečtete nejkratší variantu příběhu. Když zahrnete i barevně odlišenou část textu, příběh prodloužíte.

Na konci každého příběhu jsem na podnět své kamarádky Zuzky Trávníčkové připravila několik otázek k danému tématu, které vám dávají možnost si s dětmi vyprávět i po skončení příběhu. Třeba tak vznikne úplně nový příběh a ten už bude jen váš.

O tom, jak Kačka začala chodit do lesa

Příběh o tom, jak se s Žifulíky seznámila máma Kačka.

Když byla máma Kačka malá holka, jezdila se svojí mámou Andulkou a tátou Andrejem na chalupu na Hrádeček v podhůří Krkonoš. Na takové chalupě pod lesem se zříceninou starého hradu se dá prožít spousta dobrodružství. Jenže to by holka Kačka musela chtít. A Kačce se nechtělo. Povalovala se v trávě, vyhřívala na sluníčku, mhouřila oči a přemýšlela si o svých záležitostech.

„Kačko, pojď do lesa!“ volal na ni táta Andrej.

„Mně se nechcééé.“

„Nasbíráme lesní jahody.“

„Mně se nechcééé!“

„Kačko, určitě porostou houby!“

„Mně se nechcééé!“

A nejenom že se Kačce nikdy nic nechtělo. Ještě se u toho nechtění vždycky tvářila jako kakabus! Táta Andrej jenom kroutil hlavou, kde že to přišel k takové lenivé dcerce.

„To mi teda řekni, holka nezdárná, proč se mnou nechceš jít?“

„Jsem strašlivě unavená, táto. Jdi sám!“

„Vždyť na sbírání hub není nic namáhavého!“

„Na sbírání hub je namáhavých spousta věcí, táto,“ kábonila se Kačka. „Abych mohla na houby, musela bych dojít do lesa. Namáhavé. Abych mohla do toho lesa dojít, musela bych vstát z trávy, kde se právě teď tak pěkně povaluju. Namáhavé. Abych mohla vstát z trávy, musela bych otevřít oči, protože už skoro spím. Nemožné. Už to, že ti to tu musím vysvětlovat, je strašlivě namáhavé.“

„Ale takhle přijdeš o dobrodružství!“

„Táto, co by se v lese mohlo stát dobrodružného? V lese je jen spousta stromů, sem tam houby, které stejně nejím. Navíc jsou tam mravenci. A mravenci štípou, když jim omylem sedneš do mraveniště. Ležení na sluníčku je mnohem dobrodružnější.“

Kaččinu tátovi nezbývalo nic jiného než jít do lesa sám. Samotného ho to ale nebavilo. Neměl si s kým vyprávět příběhy. Bezcílně bloumal po lese. Až dočista zabloudil. Ocitl se na malém paloučku, který vůbec neznal. Protože ho bolely nohy, sedl si na velikánský bytelný pařez, který na tom paloučku byl. A ono to křuplo a Andrej najednou místo na pařezu seděl na zemi uprostřed třísek.

„Áááá! Pomoc! Pomoc! Katastrofa! Hurikán! Lavina! Potopa! Konec světaááá!“ ozvalo se. Táta Andrej rychle vyskočil. A nevěřil vlastním očím. Kolem pařezu skákal malinkatý trpaslíček a lamentoval. „Co si teď proboha počneme? Kamarádi! Honem ke mně!“ A pak si ten trpaslík všiml Andreje a bylo mu jasné, co se stalo. Zamračil se a místo lamentování začal hrozit pěstičkami.

„Tak to si z nás snad děláte legraci, milej pane! Co vás to napadlo sedat si na žifulíci domeček?“

Než překvapený Andrej stačil tomu zvláštnímu rozčilenému potvůrkovi v červené čepičce odpovědět, ozval se za ním jiný rozčilený hlásek: „Jako by nestačily ty rozkopaný houby!“ Andrej uviděl trpaslíčka s hnědou čepičkou.

Než stačil táta Andrej odpovědět, ozvalo se vedle něj: „Nebo vyplašení divočáci a srnky!“ To byl trpaslík s šedivou čepičkou.

Ani teď táta Andrej nestačil odpovědět a už se ozvalo z druhé strany: „Nebo zvalenej a vytrhanej mech!“ řekl trpaslík se zelenou čepičkou.

Táta Andrej už se ani nesnažil něco říct, protože mu bylo jasné, že se zase odněkud někdo ozve. A také ano. Seshora: „Špinavej, zaneřáděnej potůček!“ Modrá čepička.

„A otrhaný borůvky i s kořínkami tak, že už tam žádný nevyrostou!“ ozvalo se našťavaně ještě zespoda. Žlutá čepička.

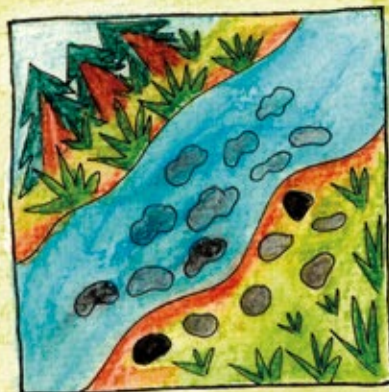
A pak bylo ticho. Tak začal mluvit Andrej. Nečekali byste to, ale Andrej věděl, s kým má tu neskonale čest! Kdysi už tady tyhle trpaslíky potkal. Ale to byl ještě hodně malý kluk!

„Žifulíci moji drazí! Vy mě nepoznáváte? Já jsem přece Andrej! Vždyť já tu s vámi vyrůstal! Kamarádili jsme se, pamatujete?“

„To není možný,“ prohlásil ten s modrou čepičkou. „Malej Andrej byl malej a neměl kníra. Celý léto s náma hrával kuličky a rozhodně nedemoloval trpasličí domečky. Už léta letoucí se neukázal.“

„Protože jsem vyrostl. Když jeden vyroste, tak se pak trpaslíkům neukáže. Dokud sám nemá děti. Podívejte se pořádně, jsem to přece já!“

Trpaslíci si začali Andreje prohlížet od ucha k patě.

Andrej mezitím pokračoval.

„Já jsem vám, velectění správci lesa, vážně nechtěl zničit domek! Myslel jsem, že je to obyčejný pařez!“

Ozvalo se pobouřené bručení. „Pařez? Náš dům že je pařez?!“

Andrej to ale nevzdal.

„Já jsem s lesem kamarád! Hezky pozdravím, když vejdu, a dávám si pozor na to, abych nic nepodupal. A chtěl jsem to takhle naučit i svou dcerku Kačku, jenže ona do lesa chodit stejně nechce, takže jí se bát nemusíte. Ona vlastně nechce vůbec nic,“ smutně si povzdychl táta Andrej.

Trpaslíci začali rokovat, co s Andrejem vyvedou. Když tu si Andrej všiml hezkého klacíku vedle v křoví, hromádky kůry opadané ze stromu a také několika šišek. Bez dlouhých řečí začal trpasličí domek rovnou opravovat. Když to trpaslíci viděli, začali mu pomáhat. Nosili mu další a další lesní poklady, ze kterých mohl postavit domeček. Kamínky. Mech. Jehličí. Trávu. Lopuchy. Šišky. Trpaslík s šedivou čepičkou přinesl dokonce zaječí bobky, ale s tím ho ostatní poslali rychle zpátky do lesa.

Když už se pustili do práce, udělali u toho domku i pěknou zahrádku, rybníček a malou latrínku vzadu za domkem. Když byli hotoví, vytáhl odněkud trpaslík se žlutou čepičkou čerstvý borůvkový koláč a všichni se posadili ke svačině.

A tak se Andrej potkal s neposednými trpaslíky z Hrádečku – s Žifulíky.

Byl tu Žilka Pilka, který pečuje o stromy v lese. Jahoda Lahoda, který pěstuje lesní dobrůtky – borůvky, jahody, maliny. Mecháček Pecháček, který se stará o všechno, co leží na zemi i pod zemí – mech, jehličí, kořeny stromů a rostlinek. Hubka Pupka, který chrání houby před červy a zlobivými houbaři. Kamínek Ramínek, který pečuje o veškerou vodu v lese – potůčky, studánky, louže a vůbec každou jednotlivou kapičku vody, která se do lesa dostane. A Liška Šiška, který pomáhá lesním zvířátkům, povídá si s nimi a říká jim, kde najdou co dobrého. A také jim čte pohádky na dobrou noc.

Táta Andrej na oplátku vyprávěl Žifulíkům o tom, jak se mu žije v chaloupce u lesa, že má ženu Andulku a s ní má dcerku Kačku. A také o tom, jaké má s Kačkou trápení.

„Copak, Andreji, je neposedná?“ ptal se Kamínek Ramínek.

„To ani ne,“ zachmuřil se Andrej. „Naopak. Řekl bych, že sedí až moc! Vůbec ji nedokážu vytáhnout do lesa na procházku!“

„Tak ji pozvi k nám na návštěvu! Za námi určitě přijde! Děti mají trpajzlíky rády!“

„Ona mi neuvěří, že tu jste.“

„Tohle ji přesvědčí, neboj.“ Jahoda Lahoda zabalil Andrejovi pro Kačku svůj famózně dobrý borůvkový koláč.

Táta Andrej se moc hezky rozloučil a vrátil se na svou loučku u chaloupky, kde ta jeho Kačka pořád chytala lelky, a řekl jí o Žifulících.

„Táto, ty máš nápady, prosím tě! Trpajzlíci přece neexistují!“

Jenže pak jí Andrej dal ten borůvkový koláč, který jí chutnal tak moc, že chtěla další.

„Táto, já chci ještě!“

„Jestli chceš další koláč, holka moje nezdárná, budeš muset vstát a dojít si pro něj.“

„Ale to je hodně namáhavé, táto, vždyť jsem ti říkala, že jsem vysílená,“ zakabonila se Kačka.

„Zezačátku to asi namáhavé je. Ale čím častěji se do něčeho pustíš, tím líp ti to půjde. Když budeš jen polehávat v trávě, nezažiješ vůbec žádné dobrodružství. A budeš bez koláče.“

Kačka se tedy zvedla z té sluníčkem vyhřáté trávy a vydala se se svým tátou do lesa. Celou cestu si vyprávěli příběhy o Žifulících a Kačku začalo procházení bavit.

„Táto, tohle je všechno strašně fajn, ale kdy už začne to dobrodružství?“ ptala se nedočkavě Kačka uprostřed lesa.

„Už začalo tím, že jsi zvedla svůj milostivej zadeček a vydala se sem. Podívej, tamhle za stromem, vidíš ho? To je Hubka Pupka, chystá nám tam bedly jedlý k večeři.“

A tak Kačka začala chodit se svým tátou do lesa na houby, i když to bylo občas namáhavé. S Žifulíky se kamarádila, dokud nevyrostla a nezačala dělat dospělácké věci. Když se z malé holky Kačky stala máma Kačka a z táty Andreje děda Andrej, seznámili Žifulíky i se dvěma malými raubíři, Bartolomějem a Jeronýmem. A o jejich společném kamarádění bude tahle knížka.

Pojďte si ještě povídat!

- Co Kačka na chalupě nejraději dělá?
- Na co si to Andrej v lese sedl?
- Jak Andrej napravil nehodu, kterou způsobil?
- S kým se Andrej v lese seznámil?
- Jak nakonec táta Andrej Kačku do lesa nalákal?
- Kam chodíš rád/a do přírody v okolí tvého domu?
- Jaký je váš nejbližší les? Velký? Malý? Hluboký? Špičatý? Listnatý? Hrbolatý? Či bůhvíjaký?
- Na co bys do vašeho lesa nalákal/a Kačku na procházku?

O tom, jak Žifulíci kupovali autobus

Tohle je příběh o tom, jak Žifulíci získali svůj legendární autobus v nedalekém Trutnově. Je to jeden z těch prastarých příběhů, které vyprávěl děda Andrej mámě Kačce, když byla malá holka.

Bylo to jako s vlaštovkami. Vždycky když se na Hrádečku objevil Andrej, Žifulíci věděli, že je tu jaro. A když se tu objevila celá rodina i s Kačkou a její mámou Andulkou, bylo jasné, že je tu už léto a že se Krobovi stěhují na Hrádeček na celé dva měsíce.

Jedno léto přijel jen Andrej s Andulkou. Kačka nikde. Žifulíci byli trochu naštvaní, protože už na ni byli nachystaní. Koláče napečené, babky rozmístěné po lese, mech načechraný a čerstvě nabarvený nazeleno.

„Andreji, co má tohle znamenat? Kde máš Kačku?“

„Jela na tábor na Šumavu, kluci.“

„To jsou nám ale pořádky! Co má Kačka co jezdit na tábor, když má jezdit sem za náma?“ zahučel Hubka Pupka, který byl se vším vždycky rychle hotový.

„Nemluvě o tom, že ani nevíme, co to takovej tábor je,“ bručel Mecháček Pecháček.

Tak jim Andrej vysvětlil, že tábor je takové malé stanové městečko na paloučku uprostřed lesa, kam Kačka jela se svými kamarády na tři týdny bydlet. Žifulíci na něj koukali, jako by spadl z višně.

„Andreji! Proč nejela sem?“ máchnul Žilka Pilka rukou směrem k lesu. „Paloučky máme, klacky a kůru na stany taky, o co jde?“

Tak Andrej zase Žifulíkům vysvětloval, že Kačka jela na Šumavu, aby poznala jiný kus světa. A že Šumava je přenádherný kus světa. A taky že je důležité, aby se naučila být sama, bez mámy a táty.

„A na tý Šumavě jsou nějaký jiný hrádečkovský Žifulíci?“

„To ne,“ zavrtěl rázně hlavou Andrej. „Taky se jí po vás určitě stýská.“

Po bouřlivé diskusi se Žifulíci rozhodli, že vyrazí za Kačkou na tu Šumavu na návštěvu. A hned si začali balit ranečky. Mecháček Pecháček šel nasbírat mech na vystlání bot, aby je netlačily. Jahoda Lahoda napekl borůvkové koláče do zásoby a Žilka Pilka si půjčil od Andreje mapu, aby nastudoval cestu.

„Klucí, prosím vás, neblbněte! Vždyť vy jste malincí trpaslíci s malinkatýma nožičkami! Než byste tam došli, bude Kačka zpátky. A nejen to. Bude už dávno vystudovaná, vdaná a bude mít sama děti. To přece nejde.“

Liška Šiška se hned ozval: „Nejde? Co je to za slovo, Andreji? To neznáme.“

Andrej se zastyděl, protože věděl, že podle Žifulíků jde úplně všechno na světě. Rychle to napravil: „Mohli byste jet autobusem. Takhle jezdíme my lidi.“

„Do lidskýho autobusu já nevlezu,“ ozval se Kamínek Ramínek. „Smrdí to tam a je strašně velikej.“

„Tak byste si mohli pořídít menší autobus. Viděl jsem jeden v Trutnově v hračkářství,“ navrhl Andrej.

Bylo rozhodnuto. Andrej ale v té době ještě neměl auto, aby je do Trutnova odvezl. Žifulíci tedy museli jít pěšky. Což pro ně znamenalo cestu na tři dny. Kudy do Trutnova

věděli, v tom problém nebyl, jen se museli pořádně na tu velkou výpravu nachystat. Andulka jim zabalila svačiny a Andrej půjčil svůj kabát, aby si pod něj mohli vlézt, kdyby jim byla v noci zima. A taky Žifulíkům dali nějaké peníze, aby si měli za co ten autobus koupit. Což nebylo zas tak jednoduché, protože peníze byly pro Žifulíky moc velké a moc těžké. Nakonec si na ně vyrobili takové zvláštní vozítko a v tom si je vezli.

Do Trutnova dorazili Žifulíci v dobré náladě a hned se hrnuli do hračkářství, o kterém jim vyprávěl Andrej. Spořádaně vystáli frontu, a když přišli na řadu, moc hezky poprosili o autobus. Nic se nestalo. Paní za pultem si začala lakovat nehty. Ani jim neodpověděla. Žilka Pilka to tedy zkusil znovu.

„Dobrááá den! My bychom si rádi koupili tamhleten červenobílý autobus!“

Nic.

Tak teď přišel na řadu Mecháček Pecháček.

„Dobrááá den! My bychom si rádi koupili autobuuuuuuus!“

Nic. Pak to zkusil Hubka Pupka. Liška Šiška. Jahoda Lahoda. Kamínek Ramínek.

